

BERTUS EN BRUNO

DOOR ANNE DE VRIES

O. F. CALLENBACH — UITGEVER — NIJKERK

LBH

BERTUS EN BRUNO

DOOR ANNE DE VRIES

TEKENINGEN VAN G. D. HOOGENDOORN

TWEDE DRUK

G. F. CALLENBACH — UITGEVER — NIJKERK

De vrachtwagen hield stil voor de boerderij.

„Ho paard, hol”

En toen droeg de vrachtrijder twee dingen naar binnen. Eerst een grote, platte mand. Die had de boer gekocht bij den mandenmaker.

En toen een mooie, nieuwe wieg. Die had de boerin gekocht bij den wiegenverkoper.

De grote mand werd in de schuur gezet. De boer legde er stro in. En ook hooi en oude lappen.

De mooie wieg werd in de kamer gezet. Daar legde de boerin een matrasje in. En dekentjes. En ook een kussentje.

Toen kwam de boerin kijken naar het werk van den boer.

„Dat is mooi,” zei ze. En zij lachte.

En de boer kwam kijken naar het werk van de boerin.

„Dat is nog véél mooier,” zei hij blij. „Dat is het aller-mooiste uit ons hele huis!”

En toen wachtten ze. Een week en nóg een week. . . .

Een boer en een boerin, een lege mand en een lege wieg.

Het was in het voorjaar.

Toen, na een paar weken, toen lag er in de grote mand. . . . een hondje. Een klein, bruin hondje met dikke, lompe pootjes. Dat hadden de boer en de boerin gekocht.

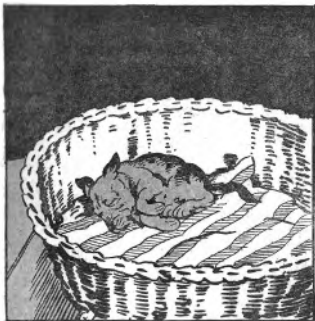
En in de mooie wieg lag. . . . een kindje. Een lief, klein kindje met kleine, rode knuistjes en kleine trappelvoetjes. Met zeven haartjes op zijn rode bolletje.

Het was een jongetje.

Dat kindje hadden de boer en de boerin niet gekocht.

Dat hadden ze samen van den Heere gekregen.

Wat waren ze blij, die twee!

Met hun hondje, maar vooral met hun kindje.

Ze dankten God er voor.

Ze gaven hun kindje ook een naam. Bertus noemden ze hem. Zo heette zijn vader ook. Dat was een mooie naam, vonden ze.

En het hondje noemden ze Bruno, omdat het bruin was. Dat was óók een mooie naam.

Het kleine hondje at goed. Het had scherpe, witte tandjes en sterke kiezen. Daar kon het goed mee bijten en kauwen. Kaaskorstjes en aardappels, spekzwoertjes en brood, het lustte alles. En altijd had het honger.

Soms kreeg Bruno een bot, waar nog een beetje vlees aan was. Dan was het feest in de mand. En als er niets meer af te kluiven was, ging hij er mee spelen in de tuin.

Het kleine jongetje kon nog geen botjes kluiven. En ook geen brood eten. Het had nog geen tandjes en kiezen. Het kon alleen maar melk drinken van zijn moeder. En als het gedronken had, werd het weer te slapen gelegd in de wieg.

Het hondje speelde de hele dag.

En het jongetje sliep de hele dag.

Maar ze groeiden alle twee goed, Bruno het hardst.

Het hondje wist niets van het kindje.

In het kindje wist niets van de hond.

2.

TOEN HET ZOMER WERD

Toen gingen er weken voorbij. Het werd zomer. Het werd mooi, warm weer.

Bruno was nu al veel groter geworden. Hij was een

wilde, vrolijke jonge hond, die altijd spelen wou. Maar soms deed hij domme dingen. Dan kreeg hij straf. Op een keer had hij met de klompen van den boer gespeeld. Hij had een kuil gegraven en de klompen weggestopt onder het zand. Eén klomp was nog een beetje te zien. Daardoor had de boer ze eindelijk terug gevonden. Hij had wel een uur lopen zoeken.

Bruno kreeg moppers. „Domme hond, het zijn jouw klompen toch niet?”... En op een andere keer, had hij Gerrit, den ouden knecht, in zijn broek gebeten.

„Laat los!” riep Gerrit.

Maar Bruno deed het niet. Hij scheurde de broek kapot. Krakl. . . .

Gerrit was boos geworden. Hij trok Bruno aan zijn oor. En eens . . . eens was er iets heel ergs gebeurd. Toen had Bruno heel woest achter de kippen aan gerend.

Ze vlogen schreeuwend en kakelend in hun hok. Ze waren half dood van de schrik.

Maar één kip kon zo gauw het hok niet vinden. Bruno rende die kip maar achterna. En dat arme dier vlóóg... vlóóg...

Klets, in de sloot.

Toen de boer er bij kwam, was de kip al verdronken.

Toen kreeg Bruno klappen.

Zo moest hij gehoorzaamheid leren.

Zo moest hij leren, om een kalme, verstandige hond te worden.

Bertus was ook al groter geworden.

Hij kon al rechtop zitten, als zijn moeder hem vasthield. Hij kon ook al lachen. En soms praatte hij. Kleine, rare woordjes, die niemand verstond: Da-dal... Poekke-poekke-poekkal... Da-wa-wal"

Bertus deed nog geen dwaze dingen. Hij had ook nog nooit straf gehad.

Eens, op een mooie dag, zei de boerin: „Ons kindje kan wel buiten liggen. In de frisse lucht. Dat is gezond.”

Toen droegen ze de wieg in de tuin. De boer en de boerin samen. En de boerin legde er een gordijn over voor de vliegen.

„Zo kan het best,” zei ze.

Bertus sliep. Hij merkte er niets van.

Toen ging de boer aan het werk op de akker. Hij ging de aardappels wieden.

De boerin ging aan het werk in de keuken. Zij schrobde de vloer.

En Gerrit werkte in de tuin. Die pootte boontjes.

En het wiegje stond alleen op de bleek.

3.

WAT EEN SCHRIKI

Toen kwam Bruno er aan.

Hij dacht: „Wat is dat voor een ding? . . . Is dat ook een hondemand? . . . Ik zal eens even kijken.”

Hij snuffelde aan de wieg. Hij ging er tegen op staan.

Hij blaffe er tegen, heel hard.

Toen werd Bertus wakker. Hij gaapte een paar keer.

En toen ging hij kleine woordjes prafen, die niemand verstond.

„Brr, brr! . . . Poekke-poekke-poekkal . . . Da-wa-wal” . . .

Bruno spitste zijn oren. Wat hoorde hij daar? . . .

Lag er een hondje in die mand? . . . Dat moest hij wefen!

Hij blaffe.

Hij trok het gordijn van de wieg af.

Hij ging op zijn achterpoten staan.

De wieg was te hoog. Bruno kon er niet in kijken.

Maar Bruno wilde het tòch weten. Hij nam een sprong! . . . Wip, daar zat hij bovenop de wieg.

Kijk eens, er lagen ook lappen in die mand, net als bij hem! . . . Zou daar ook wat onder liggen?

Bruno nam het dekentje tussen zijn tanden. Hij trok het helemaal weg.

O, kijk eens, daar lag wat! Daar lag een heel klein . . .

Ja, wat wàs dat? . . .

Bruno blaffe drie keer.

Dat betekende: „Wie ben jij? . . . Ben jij ook een

hondje? . . . Nee toch? Wat ben jij dan? . . . Een mens? Maar jij bent nog zo klein! . . . Ga je mee spelen? Ga je mee hollen door de tuin?" . . .

Maar Bertus zei niets. Hij lag heel stil te kijken, met grote, verschrikte ogen, naar die bruine hondkop.

„Zeg nou eens wat!” blafte Bruno. „Wil je niet met mij spelen? . . . Wie ben jij dan toch? . . . Kun je ook springen, zó?” . . .

Hij sprong op de wieg heen en weer. Hij blafte heel hard, vlak bij Bertus zijn oren. En opeens gaf hij hem een lik, een warme lik met zijn lange hondetong.

Arme, kleine Bertus! Hij rolde zo hard door de wieg. Hij stootte met zijn hoofdje tegen de harde kant.

Toen begon Bertus hard te huilen.

En opeens vloog de keukendeur open.

Een boze, angstige stem riep: „Lelijke hond, ga je weg!”

De boerin kwam aanlopen. Met de bezem.

De boer kwam er ook al aanrennen. Met de schop.
En oude Gerrit kwam aanstropelen met een bonestok.
En ze riepen alle drie: „Ga weg, wilde hond, lelijk
beest! . . . Ga daar af! . . .
Arme Brunol Hij kreeg een klap, au! . . . en een stoot,
au! . . . en nog een klap, au, au, au! . . . Hij vloog

de schuur in en kroop, jankend van angst, in zijn mand.

De boerin nam Bertus op haar arm. Zij droogde zijn tranen.

„Stil maar, hoor! . . . Stil maar. . . .”

En ze zei: „Als de wieg weer buiten staat, moet de deur van de schuur goed dicht. Die wilde hond mag er niet meer bij.”

„Ja, dat moet,” zei de boer. En toen ging hij naar de schuur.

Hij bromde op Bruno.

„Moet jij je kleine baasje wakker maken? . . . Moet jij hem zó plagen? . . . Ondeugende hond!” . . .

Bruno kroop op zijn buik door de mand. Hij jankte zacht.

„O baas, ik wou immers alleen maar met hem spelen!” . . .

Maar de baas begreep het niet.

4.

KAMERADEN

De zomer ging voorbij. De wieg stond nog vaak in de tuin. Maar dan lag Bruno in de schuur. En de deur was op slot.

En die hele lange zomer zag Bruno het kleine baasje bijna niet meer.

De herfst ging ook voorbij.

De lange koude winter kwam.

Toen stond de wieg niet meer in de tuin. Toen moest Bertus binnen blijven in de warme kamer.

Soms, als Bruno in de tuin liep, hoorde hij zijn baasje.

Dan ging hij voor het raam staan, met zijn poten op de vensterbank. Met zijn natte neus tegen de ruit. Zó groot was hij toen al geworden.

En dan zag hij Bertus soms. Dan had de boerin hem op

de arm. Dan hield ze hem vlak voor het raam.
„Kijk Bruno,” zei ze dan, „dát is je kleine baasje. . . .
Kijk Bertus, dát is Bruno!” . . .
Bruno legde zijn kop op de vensterbank en keek. . . .
en blafte. En hij kwispelde heel hard met zijn staart.
En Bertus kraaide en lachte. En hij sloeg met zijn handjes tegen de ruit.
Maar praten; ècht praten, dat kon hij nog niet.

Toen werd het weer voorjaar. Toen was Bruno al een heel groot beest geworden. Een reus van een hond. En eens, op een mooie morgen, daar kwam een klein mannetje aankruipen. De keuken door, de drempel over, op handen en voeten de tuin in. Daar kwam de kleine baas.

Bruno was er dadelijk bij. Hij blafte van plezier. Hij zei: „Dag kleine baas, kom je nu met mij spelen?” „Da-dal” . . . riep Bertus.

En toen speelden ze samen. Bruno ging op de grond liggen en zwaaide met zijn staart. En Bertus moest de staart pakken. Hij trok ook aan Bruno's lange oren. Hij rolde over hem heen. En hij kraaide van de pret. De boer en de boerin kwamen kijken.

„Laat ze maar gaan,” zei de boer. „Het kan nu best.”

„Ja,” zei de boerin. „Ze zijn al dikke vrienden.”

Toen speelden ze iedere dag met elkaar. En toen het zomer werd, leerde Bertus lopen. Toen werd het nog veel mooier.

Als je Bertus zag, dan zag je Bruno ook.

Altijd waren ze samen.

Eens, op een warme dag, hadden ze heel lang gespeeld.

Toen werd het avond.

Toen waren ze beiden moe geworden.

Bruno ging naar de schuur. Hij kroop in zijn mand. Hij wou een poosje slapen.

Toen ging Bertus óók naar de schuur. Toen kroop hij óók in de mand, bij Bruno. Dat kon best. Er was nog plaats genoeg.

En toen ging hij ook liggen slapen, met zijn duim in de mond. Met zijn hoofdje op de zachte honderug.

Toen, na een poosje, kwam de boerin buiten.

Zij keek een beetje bang. Zij riep: „Bertus, Bertus, waar ben je?”

Er kwam geen antwoord.

De boerin zocht in de tuin. Ze liep het huis om. Ze zocht op de weg. Ze riep. . . . Maar ze zag Bertus nergens. En het bleef heel stil.

Toen werd de boerin heel erg angstig. Zij ging den boer roepen. En toen zochten ze samen. In de tuin, om het huis, op de weg. . . . Ze gingen ook in de sloot kijken. . . . En ze liepen hoe langer hoe harder. Ze riepen hoe langer hoe luider.

„Ben je al in de schuur geweest?” vroeg de boer.

Neen, daar was de boerin nog niet geweest.

Toen holden ze naar de schuur, allebei.

En toen vonden ze Bertus. Hij lag rustig te slapen, met de duim in zijn mondje. Met zijn hoofd op het zachte hondelijf.

De boer lachte. De boerin lachte en huilde tegelijk. Maar Bruno kon niet lachen. Die knipoogde. Die kwispelde hard met zijn staart.

De boerin nam Bertus in haar armen mee naar binnen. En de boer streefde Bruno. „Bravo hond! Altijd goed op je baasje passen, hoor!”

Bruno blafte zacht.

Dat betekende: „Natuurlijk, baas. Wat dacht jij dan?”

Er gingen een paar jaar voorbij.

Bertus werd een vrolijke jongen met dikke rode wangen en heldere blauwe ogen. Hij was de hele dag bij zijn vader of bij Gerrit. Hij mocht vaak meerijden op de kar. Soms mocht hij op het paard zitten. En als vader of Gerrit op het land werkten, dan was Bertus er bij, want hij hoefde nog niet naar school. Dan speelde hij daar met de hond. Hij hielp ook al wel met kleine werkjes. Hij was een flinke jongen. Maar soms dacht hij niet goed na. Dan was hij koppig en dan deed hij domme dingen.

Bruno werd een kalme, verstandige hond, die iedere nacht goed op het huis paste.

Ze bleven dikke vrienden.

En ze beleefden samen nog heel wat avonturen.

Eens, op een middag, was Bertus met oude Gerrit en Bruno naar het land geweest. Naar de bosakker. Gerrit had aardappels gerooid. Bruno had liggen slapen op Gerirts jas. En Bertus had bramen gelukt.

Die groeiden daar aan de rand van het bos. Hele dikke zwarte.

„Spekbramen,” zei Gerrit.

En toen had Bertus maar gegeten. Tien, honderd, duizend bramen misschien wel. Hele handen vol.

Hij was zo dik! Hij lustte niet eens meer koffie uit het blauwe blikje van Gerrit. En dat was anders zo leuk, om uit zo'n blauw blikje te drinken.

Toen het avond was, gingen ze naar huis.

Toen moesten ze eten. Het stond al klaar: aardappels met bietjes en spek. Maar Bertus lustte niets. En toen dacht hij weer niet goed na. Toen deed hij weer één van zijn domme dingen.

„Ik wil aardappels met boontjes!” riep Bertus. „En lekker vlees!”

Maar dat kreeg hij niet. Natuurlijk niet! Hij moest aardappels met bietjes eten.

Toen werd Bertus boos. Hij sloeg met zijn vork op de tafel.

Moeder werd verdrietig.

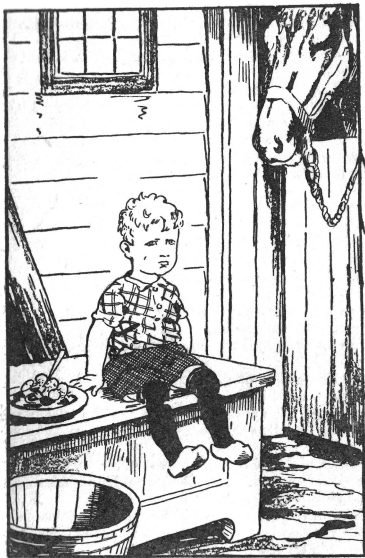
En vader werd boos.

Vader zei: „Stoute jongens horen niet aan tafel. Vooruit, naar de schuur met je bord! Ga maar op de haverkist zitten!”

Toen werd Bertus naar de schuur gebracht. Het bord werd bij hem neergezet. En daar zat hij nu, alleen met de bietjes en het spek.

Bertus was boos. Zijn gezicht was rood. En twee dikke tranen rolden langzaam over zijn wangen. Tranen van boosheid en van verdriet.

Hij mopperde: „Bah, nare bietjes! Ik eet je toch niet

opl"

Hij sloeg met zijn vork op het spek.

Het paard keek over de staldeur. Het schudde langzaam zijn wijze kop.

Het dacht zeker: „Wat een rare Bertus is dat!"

Bertus zat lang te wachten. Wel vijf minuten. En nog kwam moeder hem niet halen.

Hoor, ze lachten daar binnen. Gerrit vertelde zeker een grapje. En hij, Bertus, kon het niet horen.

Nu waren ze zeker al klaar met de bietjes. Nu kregen ze nog karnemelkse pap met stroop. Dat zou Bertus ook nog wel lusten.

Maar hij moest bietjes eten. En glibberig spekt

Maar hij deed het niet!

Vast niet, hoor!

Hij zou net zo lang boos kijken en huilen, tot hij wat anders kreeg.

O zol

6.

BERTUS LOOPT WEG

Hoor, daar floot een vogel.

Waar zat die?

Bertus gleed van de kist.

Hij deed de schuurdeur open. De vogel zat in een struik. En de struik stond heel ver weg, bij de bosakker. Maar het was zo stil. Je kon de vogel toch goed horen.

Wát floot die vogel?

Piere-wiere-wiefl

Huil toch zo niefl!

Doe je moeder toch
geen verdriet!

Maar Bertus werd nog
bozer.

Hij zei: „Ja, fluit jij
maar! Jij zit vlak bij de
spekbramen! Jij hoeft
geen bietjes met spek
te eten. Dan zou je wel
anders piepen!“. . . .

Wacht eens, Bertus wist
wat! Bertus had een
plan.

Hij luisterde eens. Hij
keek ook even in de
schuur. . . .

Neen hoor, niemand zag
het. Er was niemand,

die aan hem dacht. Het kon best.

Het was een boos plan, wat Bertus bedacht had. En
zijn hart ging heel hard
kloppen. „Doe het niet,
doe het niet!“ klopte
zijn hart. Maar Bertus
deed het toch!

Hij sloop stil het erf af
en liep hard naar de
bosakker toe. Waar de
zwarte spekbramen
groeiden.

Bruno stond te blaffen
bij zijn hok. Hij was
vastgelegd aan de ket-
ting.

„Neem mij mee, neem

mij mee," blafte Bruno.

Maar Bertus had geen tijd voor de hond. Hij hoorde het niet eens.

En de vogel floot.

Piere-wiere-wiet!

Doe het toch niet!

Doe je moeder toch geen verdriet!

Maar Bertus deed het toch. Al klopte zijn hart ook nog zo snel.

Hij ging naar het bos, om nog meer bramen te eten. En als hij genoeg gegeten had, dan pas zou hij terug komen.

Of misschien

„Misschien blijf ik wel altijd in het bos," dacht die boze Bertus. „Dat kan best! Er is ergens een plekje, daar hebben grote jongens een hut gebouwd van takken. Dan blijf ik daarin wonen. Dan eet ik altijd lekkere bramen. . . . Net goed. . . . Moet moeder mij maar geen bietjes geven"

O, domme, boze Bertus.

7.

BERTUS IN HET BOS

Bertus kwam op de bosakker. Maar hij vond er niet veel zwarte bramen meer. Hij had ze die middag al allemaal geplukt. Er waren nog wel rode. Maar die waren zuur. Die lustte Bertus niet. Dan kon hij nog beter bietjes eten.

Toen ging Bertus het bos in. Hij dacht: „Daar groeien bosbessen. Die zijn ook lekker."

Het was heel stil in het bos. Zo stil als in de kerk. En het werd er ook al een beetje donker.

Bertus liep maar Bertus zocht maar Maar hij kon de bosbessen niet vinden. Ze waren nergens. Er groeiden alleen maar bomen en struiken en mos. En een lege braamtak. Die greep Bertus vast. Die prikte

hem met zijn scherpe stekels door zijn kousen heen.
Bertus zocht maar.
Hij werd heel moe.

En heel verdrietig.

Toen kwam Bertus weer aan de rand van het bos. Maar niet bij de bosakker. Op een heel andere plaats.

Daar waren zandheuvelds. En op een van die heuvelds, op de hoogste, lag nog een klein beetje zon.

Bertus dacht: „Ik zal boven op die heuvel klimmen. Daar groeien misschien de bosbessen wel“

Maar toen hij eindelijk boven kwam, was de zon net weg. Die was gezonken, ver weg, in een grote heideplas. De hele plas was er rood van.

De bosbessen waren er niet.

Toen werd Bertus wel een beetje bang. Hij liep maar weer verder. Hij liep hoe langer hoe harder. Hij zocht hoe langer hoe haastiger.

Maar de bosbessen waren nergens.

En Bertus zijn voeten werden zó zwaar en zó moe.

Bertus dacht: „En toen kwam moeder in de schuur. . . . en toen was ik er niet. En toen riep zij de anderen en die wisten mij ook niet. En nu zitten ze allemaal te huilen bij de bietjes met spek“

Toen Bertus dat dacht, moest hij zelf ook huilen.

„Ik ga naar huis,“ snikte hij. „Ik heb honger“

Hij klom weer een heuvel op. En toen. . . . o, toen stond hij vlak voor de plas.

De plas was nu helemaal zwart.

Bertus riep: „Moedèr!“

Maar de wind ruiste in de hei en in de struiken: „Rrss. . . . rrss. . . . boos. . . . boos“

Bertus liep hard terug.

Toen kwam er een konijntje aanwippen.

Dat ging rechtop zitten. Op zijn achterste pootjes. En toen het de tranen van Bertus zag, had het pret. Het ging rare sprongen maken van de pret.

En er zong ook weer een vogel. Hoor maar:

„Pierewiet, pierewiet!

Lach hem uit!

Hij komt er niet!

„Moedèèr!“ gilde Bertus.

Maar de wind ruiste. En de vogel floot. En verder was het zo vreselijk stil.

En Bertus' maag was zo leeg

En zijn voeten deden zo'n pijn

En zijn hart bonsde zo erg

En alles was zo naar, zo verschrikkelijk naar! . . .
Bertus ging op de grond liggen huilen.

Maar boven hem. . . . hoog boven hem. . . .
Daar was een ster. Die straalde zo mooi. Die lachte
vriendelijk tegen hem.

En boven die ster. . . . hoog daar boven. . . .

Daar woonde God. Die was zo goed. Die wou wel
luisteren naar een kleinen jongen, die erg stout was
geweest.

Bertus vouwde zijn handen. Hij kneep ze stijf ineen.
Hij bad: „O lieve Heer, nu zit ik hier. Ik heb er zo'n
spijt van. Breng mij toch weer gauw bij mijn moeder,
lieve Heer. Dan zal ik wel alle bietjes opeten. . . . En
het spek ook wel. . . . Amen"

En toen wachtte Bertus maar. Hij durfde niet verder.
Maar de Heere zou wel voor hem zorgen.

Hij keek maar naar die mooie ster. Dan was alles lang
zo erg niet meer.

Maar eindelijk werden zijn ogen moe.

Bertus sliep.

Zijn ogen vielen toe.

De ster lachte, vriendelijk en goed.

8.

BERTUS WEER THUIS

Er zweefde een lichtje door het bos.

Bertus sliep.

Er waren stemmen, die riepen: „Bertus! . . . Bertus,
waar ben je?"

Maar Bertus werd niet wakker.

Toen kwam er een beest aanhollen. Een groot, donker
beest. Dat zette zijn poten op de buik van Bertus. Dat
duwde een koude, natte snoet tegen zijn wang.

Bertus merkte er niets van. Bertus sliep.

Een hond blafte, heel hard en heel blij. Het lichtje kwam vlug aanzweven. Een stem zei: „Ik heb hem al, Gerrit! . . . Hij slaapt, die rakker!”

Toen namen twee sterke armen Bertus op en droegen hem weg. Het bos door. . . . Een akker over. . . . Een schuur door. . . . Een kamer in. Die zetten hem neer in een grote stoel.

Daar was een moeder. Die gaf een kleine, slapende deugniet twee zoenen op zijn dichte ogen.

Toen werd Bertus wakker. Hij zag. . . een groot bord met bietjes en spek. Hij zag moeder en vader en oude Gerrit en Bruno, zijn vriend. En allemaal keken ze blij. „Moeder,” vroeg Bertus, „hebt u gehuild?”

Er zaten nog tranen op moeders wangen. Maar ze lachte toch al weer.

Vader ging praten. Of Bertus nu wel wist, hoe stout hij geweest was. Hij had bā gezegd tegen het eten. Hij had met de vork op tafel geslagen. Hij was weggelopen. Hij had vader en moeder zo vreselijk veel verdriet gedaan.

Betus knikte maar. O ja, hij schaamde zich erg. Hij was een lelijke, koppige jongen geweest. Hij had wel honderd lelijke dingen gedaan.

Maar toen vader niet meer praatte, nam hij gauw een hapje aardappels met bietjes. En hij proefde ook even van het spek.

Wat was dāt raar! Vanavond lustte hij het niet en nu smaakte het zo lekker! Hoe kon dāt nou? . . .

„Het kind heeft honger,” zei moeder. Zij ging het eten warm maken in een pan. En toen mocht Bertus alles opeten. Hij lustte het best, hoor! Bietjes met spek.

Toen ging hij naar bed.

En toen moeder hem onderdekte, sloeg hij beide armen om haar hals.

Hij zei: „Moeder, ik zal nooit meer weglopen. En ook niet meer bā zeggen. En ik wil voor u wel alle bietjes opeten van de hele wereld! . . . Morgen dadelijk wel, moeder!”

Moeder lachte.

„Morgen is het Zondag,” zei ze. „Dan krijgen wij rijst met bessenstap.”

„Lekker,” zei Bertus. „En nu bidden, hè moeder?” . . .

Toen knielde moeder vóór het bed. En Bertus knielde in het bed. Toen spraken ze samen, heel eerbiedig, tot God. Ze dankten den Heere, dat Hij Bertus had bewaard. Ze vroegen om een nieuw hartje, voor een klein, dom jongetje.

Toen viel Bertus weer in slaap.

Hij droomde van een heideplas, die rood was van bietjes. En van een ster, die tegen hem lachte. Moeder waste in de keuken zijn bordje af.

9.

EEN GROOT AVONTUUR

Eens hebben ze nog samen een groot avontuur gehad, Bertus en Bruno. Het grootste avontuur van hun leven. Dat gebeurde een paar jaar later, toen Bertus al naar school ging. Toen hij al in de derde klas zat. En dat avontuur vergat hij zijn hele leven niet meer.

Ver van de boerderij was een sloot. Die was heel breed en diep. En aan het eind van die sloot lag een klein, oud bootje. Dat was half op de wal getrokken. Dat was het bootje van een visser. Maar nu was het oud en zwak geworden. De visser had een nieuw bootje gekocht. En naar het oude keek niemand meer om Niemand? . . .

Bertus keek er heel vaak naar. Hij dacht: „Het is toch nog een fijn bootje. Het is wel oud, maar dat geeft niet. En er staat wel een beetje water in, maar dat kan ik er wel uitschepen. En dan is het *mijn* bootje. Dan kan ik er fijn in varen. Ik durf best!“ . . .

En op een Woensdagmiddag nam hij een oud vuilnisblik mee van zijn moeder. En een lange bonestok van zijn vader. En toen sloop hij stillerjes weg, met Bruno achter zich aan. Bruno was de enige, die iets wist van zijn mooie plan.

Het bootje lag er nog. Bertus schepte eerst het water er uit. Dat duurde lang. En toen duwde hij het bootje in het water. Dat ging erg moeilijk. Maar het gelukte toch. Bruno stond er bij te kijken, heel stil, met zijn kop opzij. Toen stapte Bertus heel voorzichtig in het bootje.

„Kom Bruno, kom er ook maar in!“ . . .

Maar Bruno wilde niet. Hij liep onrustig heen en weer.

Hij jankte zacht. En hij zette wel zijn voorpoten op de rand van het bootje, maar hij trok ze ook gauw weer terug. Hij was altijd zo bang voor water.

Toen ging Bertus alleen varen. Hij was wel een beetje bang, maar hij deed het toch. En Bruno ging in het gras liggen. Maar zijn ogen volgden het baasje.

Het bootje gleed zacht door het water. De golfjes klotsten. De wind ruiste in het riet. O, het ging heerlijk, hoor!

Schipper Bertus voer wel een uur. Soms moest hij even opnieuw het water uitscheppen. Dat drong telkens weer in het bootje. Het was zeker een beetje lek. En soms klom hij ook even op het bankje. Om rond te kijken, of niemand hem zag. Want aldoor was er een stille angst in zijn hart.

Maar toen . . .

Bertus was weer op het bankje geklommen. En toen hij er heel hard afsprong, omdat het bootje zo schommelde . . . Toen trapte hij dwars door het bootje! Toen

trapte hij zo'n oude, vermolmde plank naar beneden!
En het water spoot omhoog. Het water bruiste in het
bootje. En het bootje zonk, al dieper en dieper. . . . En
Bertus zat op het bankje, stijf van de schrik, met zijn
voeten in het water.

O, die Bertus! Hij vergat zijn vuilnisblik. Hij vergat zijn
vaarboom. Hij nam een sprong, een wilde wanhopige
sprong naar de wal. Maar de wal was veel te ver. Mid-
den in de sloot plofte hij neer.

Het water spatte hoog omhoog.
Toen golfde het weer net als straks.
Wég was Bertus.

Maar toen. . . . toen kwam er een grote bruine hond
aanstormen langs de sloot. En toen vergat die trouwe
hond, die *prachthond*, helemaal zijn angst voor het
water.

Hij zag een handje boven komen, dat wild in het rond
greep. En een stuk van een blauw kielkje zag hij ook.
En toen sprong hij pardoes in het water. Hij greep dat
blauwe kielkje tussen zijn sterke tanden. Wat die tan-

den vast hadden, lieten ze niet meer los. Bruno zwom, Bruno ploeterde, Bruno trök... Bruno sleepte zijn baasje tegen de wal op.

Toen blaffe hij.

En hij schudde zich uit, dat de droppels stoven.

Maar het baasje lag heel stil en zijn ogen waren dicht.

En Bruno kon hem niet naar huis toe slepen.

Toen rende Bruno *alleen* naar huis. Nog *nóit* had hij zó hard gelopen.

De boer kwam juist op de weg kijken, of hij Bertus ook zag. Bruno sprong hem haast omver.

„Hei, wilde hond! . . . Ga toch weg!“ . . .

Maar Bruno ging niet weg. Hij blafte schor en woest. Hij trok den boer aan zijn broek. Hij liep een eind weg en jankte.

Toen begreep de boer, dat hij mee moest.

Hij begreep óók, dat hij hard lopen moest.

En Bruno wees hem de weg.

Even later werd Bertus voor de tweede maal in zijn leven in twee sterke armen naar huis gedragen.

En die avond. . . .

Toen lag er in de boerderij een jongen heel diep onder de dekens. Met een warme kruik aan zijn voeten. Met een glas vol warme kwast in zijn maag. En met een hart vol dankbaarheid en berouw.

Toen mocht Bruno nog even in de kamer komen. Toen legde hij zijn grote kop op de dekens en keek zijn baasje aan. Zijn staart sloeg een roffel tegen het bed. Ook van dankbaarheid.

En zijn haar was nog een beetje vochtig van het water uit de sloot.

Toen heeft Bertus wat raars gedaan.

Toen heeft hij beide armen om Bruno's nek geslagen en zijn kop stijf tegen zich aangedrukt. Hij trok Bruno bijna bij zich op bed, op die mooie schone dekens.

En de boerin stond er bij, maar zij bromde niet eens.

Ze zei: „Die hond krijgt vanavond de dikste worst, die aan de zolder hangt.“

„Dat is goed,“ zei oude Gerrit.

En de boer zei: „Maar eerst zullen we danken. We zullen God danken voor die hond.“

„Dat zullen we,“ zei oude Gerrit.

Toen vouwden er vier hun handen.

En één ging mooi rechtop zitten voor het bed.
„Bertus, heb je ook nog iets aan den Heere te zeggen?”
„Ja, moeder,” fluisterde Bertus. „Dat. . . . dat ik zo'n
spijt heb. . . . En dâ 'k het nooit weer zal doen”

10.

BRUNO'S DOOD

Toen zijn er heel veel jaren voorbij gegaan. Heel, heel
veel. . . .

Toen was Bertus al een jonge, sterke boer geworden,
die egde en ploegde en het koren maaide, net als zijn
vader.

En Bruno? Och, toen was Bruno een oude, een
heel oude, gebrekkige hond geworden. Hij was bijna
blind en heel erg doof. Hij kon nog maar zachtjes lopen
op zijn oude stijve poten.

Soms trapte hij op de bloemen en op de groente-
bedjes. Soms kwamen vreemde mensen bij zijn hok en
dan blafte hij nòg niet.

En de mensen zeiden: „Wat doe je toch met dat oude
beest? Die hond is niets meer waard. Die moet je ver-
drinken in de sloot. Waarom niet?”

Ja, waarom niet?

Dat was het geheim van Bertus en Bruno.

Bruno kreeg iedere dag lekker eten en drinken, zoveel
als hij lustte.

Hij kreeg een warme deken in zijn mand, een paarden-
deken.

En 's winters, als het koud was, mocht hij in de kamer
liggen. Met zijn staart haast tegen de kachel. Met zijn
neus op de voeten van den baas.

Maar toen is Bruno ziek geworden.

Bertus liet den dokter komen. Den dierendokter

Die schudde zijn hoofd.

„Niets aan te doen,” zei hij. „Ouderdom.”
En toen is Bruno gestorven. Met zijn poot in de hand
van den baas.
Bertus heeft hem begraven achter in de tuin. Op dat
plekje, waar Bruno eens de klompen verstoppt had.
Bertus heeft een grote steen op het hondengraf gelegd.
En toen heeft die jonge, sterke boer weer wat raars
gedaan.
Toen heeft hij hard in zijn ogen gewreven. Daar kwa-
men tranen in.
't Was maar goed, dat de mensen het niet zagen.

